

UPSC CSE 2017 MAINS PAPER A NOVEMBER 01, 2017 ASSAMESE LANGUAGE QUESTION PAPER

অসমীয়া

(আৱশ্যিক/বাধাতামূলক)

সময় : ৩ ঘণ্টা

মুঠ নম্বৰ : 300

প্ৰশ্নোত্তৰ বাহি সম্পর্কীয় বিশেষ নিৰ্দেশনা

প্ৰশ্নোত্তৰ লিখাৰ আগতে তলৰ পৰামৰ্শাৱলী/নিৰ্দেশনা যতু সহকাৰে পঢ়ি লোৱা

সকলোৰোৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখিব লাগিব।

প্ৰশ্নটোৰ কাষত প্ৰশ্নটোৰ মূল্যাংক/প্ৰশ্নাংশৰ মূল্যাংক দিয়া আছে।

বিশেষ নিৰ্দেশনা নথকা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ অসমীয়া ভাষাত (অসমীয়া লিপিবে) লিখিব লাগিব।

প্ৰশ্নোত্তৰৰ বাবে শকৰ নিৰ্ধাৰিত সংখ্যা দিয়া থাকিলে তাক মানিব লাগিব আৰু নিৰ্ধাৰিত সংখ্যাতকৈ দীঘল অথবা চমু কৰিলে নম্বৰ কঢ়া যাৰ পাৰে।

প্ৰশ্নোত্তৰ বাহিৰ কোনোৰা পৃষ্ঠা বা পৃষ্ঠাবশ থালি হৈ থাকিলে স্পষ্টকৈ কাটি দিব লাগিব।

ASSAMESE

(Compulsory)

Time Allowed : Three Hours

Maximum Marks : 300

QUESTION PAPER SPECIFIC INSTRUCTIONS

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions

All questions are to be attempted.

The number of marks carried by a question is indicated against it.

Answers must be written in ASSAMESE (Assamese script) unless otherwise directed in the question.

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to and if answered in much longer or shorter than the prescribed length, marks may be deducted.

Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

1. তলব যি কোনো এটা বিষয়ের ওপরত 600 শব্দের ভিত্তিতে এখনি বচন লিখা :

100

- (a) গণতন্ত্রত ন্যায়পালিকার ভূমিকা
- (b) পরিবেশ আৰু আধুনিকত্বশীলতা
- (c) বিশ্বায়নৰ ক্ষেত্ৰত ভাষাৰ ভূমিকা
- (d) ভাৰতীয় অৰ্থবাচন আৰু ইয়াৰ প্ৰত্যাহান

2. তলত দিয়া কথাবিনি ভালদৰে পঢ়া আৰু তাৰ তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ স্পষ্ট, শুন্দি আৰু সংক্ষেপ উত্তৰ দিয়া :

 $12 \times 5 = 60$

বিশ্বৰ মৃষ্টি গান্ধীজীৰ প্ৰতি এই কাৰণেই আকৰ্ষিত হৈছিল যে তেওঁ হিংসৰ শক্তিৰ পৰিৱৰ্তনে ইচ্ছা-শক্তি তথা আৰুবলৰ অনুৰোধক হকে ওকালতি কৰিছিল আৰু তেওঁ অহিংসাৰ সহায় লৈ টেক আৰু যন্ত্ৰ-চালিত বন্দুকৰ সমুদ্ধীন হৈছিল। তেওঁ কিয়া অহিংস পঞ্জা অৱলম্বন কৰিছিল সেই কথা বিশেষভাৱে অনুধাবন কৰিবলগীয়া। এয়া এই কাৰণেই নেকি যে তেওঁ হিংসাৰ জৰিয়তে ইংৰাজৰ কৰলৰ পৰা ভাৰতক মুক্ত কৰিব নোৱাৰিলৈহেতেন? নে, তেওঁ ইয়াৰ দ্বাৰা এই বাণী প্ৰচাৰ কৰিব খুজিছিল যে মানুহে যেতিয়ালৈকে পাশৱিক শক্তি প্ৰয়োগ কৰি থাকে তেওঁয়ালৈ তেওঁক মানুৰ বুলিৰ নোৱাৰি। প্ৰথম কথাটোৱে সূচায় যে অহিংস পঞ্জা দুৰ্বল আৰু অসহায় লোকৰহে অনুৰোধ আৰু; অৰ্থাৎ যেতিয়া আমাৰ হাতত বৰতোপ বা বন্দুক নাথাকে তেওঁয়া আমি অহিংস পঞ্জা অৱলম্বন কৰো। দ্বিতীয় কথাটোৱে সূচায় যে অহিংস পঞ্জা অৱলম্বন মানুৰ সত্ত্বাতৰ বিকাশৰ প্ৰমাণ। ইয়ে মানুহক বিশুদ্ধ হোৱাত সহায় কৰে।

এই কথা সেচা যে যেতিয়া গান্ধীজীৰ মেত্ৰকৃত ভাৰতীয় লোকসকলে ইংৰাজৰ বিকংকৈ ঘূঁজ কৰিছিল তেওঁয়া অধিকাংশ ভাৰতীয়ই ভাৰতীয়সকলৰ বিশ্বাসী অনু-শন্ত্ৰৰ সহায়ত ইংৰাজৰ বিকংকৈ ঘূঁজাৰ সুবিধা আৰু আৰ্থিক সামৰ্থ্য নাছিল কাৰণে অহিংস পঞ্জাকে সহজে আৰুকোৱালি লৈছিল। কিন্তু গান্ধীজী এই কথাত একমত হোৱা নাছিল। অহিংস পঞ্জাক বাদ দি ভাৰতে স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ তেওঁ পক্ষপাতী নাছিল।

ভাৰতৰ কাৰণে স্বাধীনতা লাভ কৰাটো এটা ভাঙ্গৰ লক্ষ্য আছিল সেচা; কিন্তু ভাঙ্গকৈ ভাঙ্গৰ লক্ষ্য আছিল—মানুহৰ প্ৰকৃতি তথা বিচাৰ-বৃক্ষৰ পৰিৱৰ্তন সাধন কৰা, হিংসাৰক পদ্ধতিবে লাভ কৰিব পৰা বন্ধুটো মানুৰীয় মূল্যবোধৰ জৰিয়তে লাভ কৰিব পাৰি বুলি মানুহক পতিয়ন নিওৱা। দেশবাসীৰ দুখ মোচন কৰাই নহয়, মানুহৰ মাজত থকা পন্থ-শক্তিৰ বিনাশ কৰাটোৱে আছিল তেওঁৰ প্ৰধান উক্তেশ্য। ঘৃণা, ক্ষেত্ৰ আৰু প্ৰতিহিংসা—এইবোৰ কেৱল পশুৰ মাজতহে দেখা যায়। এইবোৰৰ জৰিয়তে পশুৰে প্ৰতিপক্ষক প্ৰতিহত কৰে। কিন্তু মানুহ পশুতকৈ গৃথক। মানুহৰ বৃক্ষ, বিবেচনা আছে। মানুহে নিজৰ আৱেগ অনুভূতিক নিয়ন্ত্ৰণত বাধিব লাগে আৰু বৃক্ষ আৰু বিবেকৰ সহায়ত সকলো সমস্যাৰ সমাধান কৰিব প্ৰয়াস কৰিব লাগে। পশুৰ মগজুৰ বা বিবেচনা শক্তি নাই। এতিয়া প্ৰশ্ন হয়—গান্ধীজীয়ে কি কাৰণে এই শিক্ষান্ত লৈছিল? অহিংসাৰ ক্ৰিয়াশীলতাৰ ওপৰত পৰীক্ষা-মিদীক্ষা কিয় কেৱল ভাৰততে হৈছিল আৰু অন্য দেশত হোৱা নাছিল? বছতো মানুহে এই প্ৰশ্নৰ পোনপটীয়া উত্তৰ এৰাই ফুবিব খোজে আৰু কথ যে এয়া এটা দৈবাৎ হোৱা ঘটনা। কিন্তু এয়া সেচা নহয়। আমেৰিকাৰ চিন্তাবিদ ঘোৰেট আৰু কচ মনীষী তথা সাহিত্যিক টলষ্টয়েও অহিংস আৰু আইন অমান্য আন্দোলনৰ ধাৰণা পোষণ কৰিছিল বুলি কোৱা শুনা যায়। গান্ধীজীয়েও তেওঁলোকৰ ধাৰণাৰ সংগত পৰিচিত আছিল। ভাৰততো, গান্ধীজীৰ পূৰ্বে, অৱিদ্যয়ো আইন অমান্য আৰু অসহযোগ আন্দোলনৰ ধাৰণা বাঢ়ি কৰিছিল। তথাপিও, সৰাতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰশ্নটো হ'ল—ইয়াক কিয় ভাৰতৰবৰ্ষৰ ক্ষেত্ৰত পৰীক্ষণ কৰা হ'ল?

উত্তৰটো অতিশয় স্পষ্ট—মনোৱল শাৰীৰিক শক্তিতকৈ যথেষ্ট ভাল। এই মহান সত্যাটোক পথিদ্বীৰ অন্য ঠাইৰ মানুহতকৈ ভাৰতৰ মানুহে বেছি ভাঙকৈ বুজি পায়। যেতিয়াই এই চিন্তাই ঘোৰেট, টলষ্টয়, ইমাৰচন আৰু বোমান বোজ্জ্বল মনত ঠাই পাইছিল, ভাৰতীয় দৰ্শন ইয়াৰ অনুঘটক বা ধৰণাবহি হিচাপে কাম কৰিছিল। ভাৰতীয় দৰ্শনৰ লগত ঘনিষ্ঠ পৰিচয় থকা বাঢ়ি অথবা ভাৰতীয় ধ্যান-ধাৰণাৰ সংশ্লিষ্টে অহা বাঢ়িয়েহে আইন অমান্যকৰণৰ মৰ্ম ভালদৰে উপলক্ষি কৰিব

পরিচিল। খোবেট আক টলটহ—উভয়ে ভাবতীয় দশনৰ সংগত পৰিচিত আছিল। আক অৰবিন্দতো এজন ভাবতীয়ই আছিল।

প্ৰশ্নাৰণী :

(a) বিশ্বসী কি কাৰণে গাঞ্জীজীৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হৈছিল ?	12
(b) কি কাৰণে গাঞ্জীজীয়ে অহিংসাকে ভাৰতৰ স্বাধীনতা লাভৰ কাৰণে প্ৰধান অনু হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?	12
(c) সিদ্ধকৰ মতে মানুহ আৰু জন্মৰ মাজত প্ৰভেদ কি ?	12
(d) কি কাৰণে ভাৰতৰ্বৰ্ষতহে প্ৰথমে অহিংসাৰ প্ৰয়োগ কৰা হয় ?	12
(e) আইন অৱান্য আশেৰ লাভণ্য কোনে প্ৰথমতে পোষণ কৰে ?	12

3. তলত দিয়া কথাখিনিৰ সাৰাংশ এক-ভৃতীয়াৎ শব্দৰ ভিতৰত লিখা। শিৰোনাম দিয়াৰ আৰশ্যকতা নাই। সাৰাংশ তোমাৰ নিজৰ ভাৰত লিখিব লাগিব :

60

আগৰ কালৰ মানুহৰ তুলনাত আজিৰ আধুনিক মানুহ বুৰঞ্জী আৰু সময়ৰ আইন-কানুন সম্বন্ধে বেছি অৱগত। প্ৰকৃত অৰ্থত তেওঁ এজন ঐতিহাসিক ‘মানুহ’। এফালৰ পৰা চালে বুৰঞ্জীৰ বোধ ‘আধুনিকতা’ৰ সমাৰ্থক। মধ্যামুগৰ সংস্কৃতিত ধৰ্মক যি কেন্দ্ৰীয় মৰ্যাদা দিয়া হৈছিল সেই মৰ্যাদা আজি বুৰঞ্জীৰ ওপৰত আৰোপিত হৈছে। মানুহ আজি প্ৰকৃতিৰ কোলাত বিচৰণ নকৰে, বুৰঞ্জীৰ পৃষ্ঠভূমিতহে অৱহান কৰে। এতিয়া প্ৰতিটো পৰিঘটনাই আগতকৈ বেলেগ। আজি যিটো খটি আছে, সেইটো আগতে কেতিয়াও ঘটা নাছিল। মানুহৰ ধাৰাবাহিক ক্ৰমবিকাশৰ জ্ঞান প্ৰাচীন শ্ৰীকসকলৰো অজ্ঞাত আছিল। ভাৰতীয় স্বৰ্গ-মুনিসকলৰো এই বিষয়ত জ্ঞান নাছিল। তেওঁলোকে সময়ৰ গতিক বৈথিক বুলি নাভাৰি চক্ৰকাৰ বুলি ভাৰিছিল। আগতে পৰম্পৰাক মানৱ জীৱনৰ অন্ত হিচাপে গণ্য কৰা হৈছিল, আৰু ইয়ে মানুহৰ জীৱনশৈলী প্ৰভাৱাবিত কৰিছিল। এতিয়া বুৰঞ্জীয়েহে মানুহৰ ভৱিষ্যৎ নিশ্চি কৰে। তেওঁ পৰম্পৰাৰ কথা জানিবলৈ অতীতলৈ উভতি চাৰ লাগে।

এইটো কথা সেচা যে আজিৰ যুগত বুৰঞ্জীৰ যি আধিপতা সেইয়া আগৰ কালত কেতিয়াও দেখা নৈছিল। এইটো কথাও সেচা যে মানুহ সহয় আৰু বুৰঞ্জীৰ প্ৰতি বীতন্ত্ৰ। উনবিংশ শতকাত বুৰঞ্জীৰ ধাৰণাটো সাৰ্বভৌম শক্তিৰ ধাৰণাৰ মাজতে সোমাই আছিল। ইয়ে স্বাধীনতা আৰু প্ৰগতিৰ বাবা বহন কৰিছিল। ভৱিষ্যতৰ গতি-প্ৰকৃতি নিৰ্মাণ কৰিব পৰা মীড়ি-নিৰাম আৰু পৰম্পৰাৰ আজিও বৰ্তমান। কিন্তু বিংশ শতকাৰী ক্ৰুৰতা আৰু স্বপ্ৰভূতণৰ প্ৰভাৱ ইমান বাপক আৰু গভীৰ যে সেয়া ভৱিষ্যতৰ বক্ষ কৃষ্ণীত আৱক্ষণ্ক হৈ থাকিব নোৱাৰে। অতি-বৈজ্ঞানিক, অতি-সংগত আৰু অতি-বন্ধুবাদিতাই আজিৰ মানুহক নিজৰ ভৱিষ্যৎ সম্পর্কে ভীত, সন্তুষ্ট আৰু অনিশ্চিত কৰি বাধিছে।

মানুহ যে ভৱিষ্যৎ সম্পর্কে একেৰাবে অজ্ঞ সেই কথা সেচা নহয়। বুৰঞ্জীৰ জ্ঞানৰ আধাৰত আজিৰ মানুহে ভৱিষ্যতৰ গতিপথ কিছু পৰিমাণে নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰিছে আৰু তাৰ ভিত্তিতে ভৱিষ্যতৰ কাপকলু নিৰ্মাণ কৰাটো সন্তুষ্ট হৈ পৰিছে। এই ‘ভৱিষ্যত’ৰ আজিৰ যুগৰ ‘জীতি’ বা ‘ত্ৰাস’ৰ সংগত কোনো সন্দৰ্ভ নাই। বৰং আমি ক’ব পাৰো যে এই ‘ঐতিহাসিক ভৱিষ্যত’টোক বৰ্তমান যুগৰ ‘জীতি’ বা ‘ত্ৰাস’ৰ পৰা বক্ষা কৰিবৰ কাৰণেহে সৃষ্টি কৰা হৈছিল। এই ত্ৰাস ‘শ্ৰেণী-বিহীন সমাজৰ কল্পনা’ নে ‘ৰবটৰ যান্ত্ৰিক পৃথিবী’ৰ পৰা উৎপন্ন হৈছে—সেইটো কোনো চিন্তনীয় বিষয় নহয়। আমি প্ৰকৃত সময়ৰ কোলাত বিচৰণ নকৰোঁ, বৰং কালানিক সময়ৰ বুকুৰ হৈ আশ্বয় লৈ থাকোঁ। কিন্তু আচৰিত কথা এয়ে যে এই ভৱিষ্যতৰ ধাৰণাটোত মানুহৰ মৰণশীলতাক নিষিদ্ধ কৰা হৈছে; মানুহে যেন মৰণৰ ভয়তহে ভৱিষ্যতৰ কোলাত আশ্বয় লৈ আছে।

আজিৰ মানুহ এহাতে বুৰঞ্জীৰ জ্ঞানৰ দ্বাৰা সমৃদ্ধ হৈ আৰু-বিভোৰ হৈ পৰিছে, আৰু আনহাতে, যত অতীত আৰু কালানিক ভৱিষ্যতৰ সংঘৰ্ষত বুৰঞ্জী জীৰ্ণ-শীৰ্ণ হোৱা দেবি বিচলিত হৈ পৰিছে। পানীত পৰা মানুহে যেনেকৈ পানীৰ সংগত এটা সুসম্পৰ্ক গঢ়ি তুলিব নোৱাৰে, তেনেকৈ মানুহেও বুৰঞ্জীৰ জ্ঞানলাভৰ দ্বাৰা সমৃদ্ধ আৰু উল্লসিত হৈ সময়ৰ

গৃহীত বুঝিবলৈ অপাৰণ। তেওঁ বুৰজীৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱাহিত হ'ব পাৰে, কিন্তু তেওঁ ইয়াক জীৱন আৰু মৰণৰ সামৰি কৰিব নোৱাৰে। যি বুৰজী এই পৃথিবীৰ মানুহৰ সামৰি হ'ব নোৱাৰে, সেই বুৰজীৰ মূল্য কি? সেয়ে, আধুনিক মানুহৰ কাৰণে বুৰজীৰ জ্ঞান অসমিষ্টসৰ নামান্তৰ স্বৰূপ হৈ পৰিছে। এই অসমিষ্টসৰ মাজত মানুহে ভৱিষ্যতৰ অৰ্থ অনুধাৰণ নকৰে, বৰং বৰ্তমানৰ পৰা পৰিচ্ছাণ বিচাৰে।

কিন্তু আমি জানো বৰ্তমানৰ পৰা পৰিচ্ছাণ পাৰ পাৰো? এই বৰ্তমানটোৱেই জানো এনে এক কেন্দ্ৰবিশ্ব নহয়, য'ত মানুহে নিজৰ মৰণশীলতাৰ কথা জানিও, বুৰজীৰ বুকুত নিজৰ কাৰণে এখনি ঠাই কৰি স'ব বিচাৰে। এফালে তেওঁ মৰণশীল আৰু আনহাতে তেওঁ বুৰজীৰ বুকুত জীৱন্ত। যদিও তেওঁৰ অদৃষ্ট তেওঁৰ নিজৰ অভীতৰ ওপৰত নির্ভৰশীল, ইয়ে তেওঁৰ সম্পূৰ্ণ ভৱিষ্যতক উজলাই তোলে আৰু হৈয়ে, ঘটনাক্ৰমে, আন মানুহৰ অদৃষ্টকো সাঙুবি লয়।

(482 শব্দ)

4. তলত দিয়া কথাখনি ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :

20

বৰ্তমান যুগটো হৈছে তথা-প্ৰযুক্তিৰ যুগ। তথা আৰু প্ৰযুক্তিয়োই হৈছে বিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰখনত অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ নতুন উজ্জ্বলন, যিয়ে মানুহক আচৰিত ধৰণে চহকী কৰি তুলিছে। বৈজ্ঞানিক যন্ত্ৰ-পাতিৰ সন্দৰ্ভহাৰ কৰি আমি একেখন ঠাইতে থাকি পৃথিবীৰ বিভিন্ন ঠাইৰ তথা সংগ্ৰহ কৰিব পাৰো। এই সা-সুবিধাবোৰে পৃথিবীৰ বিভিন্ন ঠাইৰ মাজৰ দৃৰ্বল হ্ৰাস কৰিছে। এনে লাগে যে গোটেই পৃথিবীখন সংকুচিত হৈ আহি আমাৰ হাতৰ তলুৱাত সোমাই পৰিছে। ফলত বিশ্বায়নৰ ধাৰণা আৰু সাৰ্বজনীন আড়তহৰোধো এই বৈজ্ঞানিক বিকাশৰ যুগত দৃঢ় হৈ আহিছে।

আহক, সেই পুৰণি দিনবোৰলৈ উভতি জাৰি। তেওঁতিয়া ডাক বিতৰণৰ কোনো ব্যৱহাৰই নাইল। দৃতৰ সহায়তহে তথা বিনিময় কৰা হৈছিল। ইয়াৰ বাবে সময় যথেষ্ট খৰচ হৈছিল। তেওঁতিয়াৰ দিনত তথ্যৰ আদান-প্ৰদান কৰা কিমান কঠিন আছিল সেই কথা আজি উপলক্ষ্য কৰা সহজ নহয়। সময় সলনি হ'ল। নতুন নতুন পৰীক্ষণ আৰম্ভ হ'ল। ডাক ব্যৱহাৰৰ প্ৰচলন হ'ল। টেলিগ্ৰাম আৰু টেলিফোন ব্যৱহাৰ প্ৰৱৰ্তিত হ'ল। চিঠিৰ যোগে বাৰ্তা প্ৰেৰণৰ ব্যৱহাৰ হ'ল। জীৱনে গতি আহবণ কৰিলে। 'বোডিঅ' আৰু দূৰদৰ্শনকো এই দিশত আগুৰাই নিয়া হ'ল।

কম্পিউটাৰৰ উজ্জ্বলনৰ লাগে লাগে তথা আৰু প্ৰযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰখনত এটা নতুন বিপ্লবৰ সূচনা হ'ল। ইন্টাৰনেট সেৱা উজ্জ্বলনৰ সাগে সাগে সকলো কম্পিউটাৰকে ইটোৰ লগত সিটো সংযোগ কৰি তথা বিনিময় খৰতকীয়া কৰি তোলা হ'ল। তথা বিনিময়ৰ ক্ষেত্ৰত নতুন নতুন কলা-কৌশল প্ৰৱৰ্তিত হ'ল। শেহতীয়া ঘা-খৰবো সহজেই পাৰ পৰা হ'ল। আজি উৎপাদনকৰীয়ে উৎপাদিত সামগ্ৰীৰ বিজ্ঞাপন পৃথিবীৰ যি কোনো ঠাইতে সহজে সিৰ পৰা হ'ল। পৰম্পৰাগত অনু ব্যৱহাৰৰ নকৰাকৈ যুৰু কৰিব পৰা হ'ল।

কম্পিউটাৰ আৰু ইন্টাৰনেটৰ সুবিধা মানুহৰ ঘৰে ঘৰে উপলক্ষ্য হ'ল। মানুহে কম্পিউটাৰৰ সহায়ত ঘৰতে বহি, উৰা-জাহাজ, বেল, বাছ, এনেকি চিনেমাৰ টিকটো সহজে কৰিব পৰা হ'ল। আৰক্ষণৰ শেহতীয়া ছিত্ৰিব বুজ ঘৰতে বহি জ'ব পৰা হ'ল। বাস্তাত ধকা গাড়ীৰ ছিত্ৰি, যান-বাহনৰ ভিব, বাস্তাৰ অবস্থা আদিৰ কথা আগতীয়াকৈ জানিব পৰা হ'ল। ইন্টাৰনেট আৰু আৰ্য্যভাষৰ জৰিয়তে আমি ঘৰতে থাকি যি কোনো বন্ধ মগাব পাৰো। ক'বলৈ গ'লে, এয়াই যোগাযোগ আৰু তথ্য বিনিময়ৰ আটাইতকৈ কম খৰচি পদ্ধতি।

5. তলৰ কথাখনি অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰা :

20

Democracy stands much superior to any other form of government in promoting dignity and freedom of the individual. Every individual wants to receive respect from fellow beings. Often conflicts arise among individuals because some feel that they are not treated with due respect. The passion for respect and freedom are the basis of democracy. Democracies throughout the world have recognized this, at least in principle. This has been achieved in various degrees in various democracies. For societies which have been built for long on the basis of subordination and domination, it is not a simple matter to recognize that all individuals are equal.

Take the case of dignity of women. Most societies across the world were historically male dominated societies. Long struggles by women have created some sensitivity today that respect to and equal treatment of women are necessary ingredients of a democratic society. That does not mean that women are actually always treated with respect. But once the principle is recognized, it becomes easier for women to wage a struggle against what is now unacceptable legally and morally.

- 6.** (a) তগত নিয়া জতুর্বা খণ্ডবাকাকেইটা ব্যবহার করি একেটাকৈ বাক্য বচনা কৰা : $2 \times 5 = 10$
- (i) বাপতি সাহেন
 - (ii) চূক্ষ-চামাক্
 - (iii) ঘুনুক্ষ-ধানাক্
 - (iv) বু-বু বা-বা
 - (v) অহকামে পত্রকামে
- (b) সঞ্চি কৰা : $1 \times 10 = 10$
- (i) যব + আলয়
 - (ii) সম + উচ্চাবিত
 - (iii) নব + ইশ্বৰ
 - (iv) সর্ব + উচ্চ
 - (v) প্রতি + উত্তৰ
 - (vi) সুব + অসুব
 - (vii) পূর্ব + উভব
 - (viii) সহ + উদব
 - (ix) সত্র + অধিকার
 - (x) ইতি + আদি
- (c) তলৰ শব্দবোৰৰ প্রতিশব্দ দিয়া : $1 \times 10 = 10$
- (i) ধিতিঙ্গালি
 - (ii) দেখনিয়াৰ
 - (iii) ধাউতি
 - (iv) নিমাখিত
 - (v) পঘমাল
 - (vi) বিয়াগোম
 - (vii) ভেঙুচালি
 - (viii) নিহালী
 - (ix) সোৰোপা
 - (x) শুৰুণি

- (d) তলৰ প্ৰতিযোৱ শব্দেৰে ছুটি ছুটি বাকা বচনা কৰা :
- (i) আগত—আগতে
(ii) কেনে—কেনেকে
(iii) বেগত—বেগতে
(iv) সপোন—সপন
(v) বান—বাণ
- $2 \times 5 = 10$

Prepp
Your Personal Exam Guide